

“Dripping from València”

Fa unes setmanes va començar a rodar-se a la ciutat de València una pel·lícula titulada “Dripping (Per amor a l’art)” en què el seu director, Vicente Monsonís, desenvolupa un entramat de relacions entre la pintura i la vida d’un personatge anomenat Sento. En aquesta pel·lícula, Monsonís es basa en la tècnica de pintura ‘dripping’ que va inventar l’artista nord-americà Jackson Pollock a les darreries dels anys 40.

EMMA FERRER

D'esquerra a dreta: Uxua Castelló, tècnica de l'equip de decoració, Pepon Sigler, director d'art de la pel·lícula, l'actor Pep Munné i el director Vicent Monsonís.

Sento és el protagonista d’una pel·lícula que ha començat a rodar-se a València aquest mes de novembre. Sento és un artista romàntic, un creador lliurat als seus treballs, un home introvertit que lluita per no caure en els excessos del mercantilisme. Sento se sent incomprès, rebutjat, aliè als canals habituals de l’art. Amb tot, a Sento li agradaria poder escapar de l’anonimat i convertir-se en un creador conegut i admirat, sense perdre, això sí, la seua independència, les seues conviccions i el seu estil particular. És en aquest context de dubtes i conflictes interns que a Sento se li presenta l’oportunitat de donar-se a conèixer.

Els llenços de l’artista Sento comen-

cen a omplir-se de líquid que goteja, de regalims de pintura, de dolls que suren per la superfície del quadre. Sento escampa sobre les seues teles no solament pinzellades i textures, sinó tot un veritable reflex visible dels seus sentiments, un flux impregnat de les seues pròpies experiències. La vida de Sento ha passat així, enèrgicament, al quadre, tot rememorant els excessos i les peculiaritats d’alguns referents literaris més propis de Wilde al *Retrat de Dorian Gray* que no dels documentals sobre artistes de la modernitat als quals ens van acostumar destacats cineastes dels anys cinquanta.

Sento opta per narrar la seua vida i les seues experiències tot lliurant-se al material vessat per la tela, escampant

en forma de cal·ligrafies espontànies els seus propis desitjos i voluntats. D'aquesta manera, quasi involuntàriament, el pintor aconsegueix una veritable revolució artística equiparable a l'aparició del cubisme. L'obra esdevindrà, en aquest sentit, pintura vital, a partir d'un procés quasi sagnant, ja que Sento hi abocarà tot el seu deliri, projectant-ne la pròpia imatge, la seua veritable identitat. La pintura s'alimenta així dels líquids vitals de l'artista, de la sang i

No cal insistir en les dificultats amb què pot topar-se qualsevol creador del nostre país per engegar un projecte com aquest. No cal tampoc pregonar les deficiències conjunturals en matèria d'audiovisual que patim en aquests indrets, després d'haver vist com desapareixia l'únic esperó de confiança simbolitzat en la Torre de Telecomunicacions de Calatrava, una torre que mai no es construirà a la Ciutat de les Ciències de València, però que ja ha estat

(hauríem de tenir en compte que des de València s'ha generat el fenomen IVAM, un centre d'art modern de projecció internacional), i pel que fa a les preocupacions del director, el fet de parlar de la situació dels professionals honestos davant dels abusos promoguts des d'instàncies polítiques i del poder en general (també els valencians us podem donar un bell mostrari d'aquest món extraordinàriament corrupte). Per totes aquestes circumstàncies, el projecte ja resulta estrany i interessant. Aquesta barreja d'interessos personals i socials, tant pel que fa a Sento (el protagonista del film), com pel que fa a Vicent Monsonís (el seu director), certament que donarà fruits saborosos. Temps a venir.

Monsonís és un professional del sector audiovisual, amb una dilatada experiència com a guionista de sèries de televisió, documentals, concursos i magazíns. La seua trajectòria professional es decanta per la direcció de cinema l'any 1998 amb el curt-metratge *La última moda*. Després d'aquella experiència com a cineasta la seua major preocupació ha consistit a reunir tots els mitjans i els recursos possibles per portar endavant aquest llarg-metratge titulat *Dripping (Per amor a l'art)*. Intuïm en aquest títol la mateixa ironia i mala bava que impregna tota aquesta experiència cinematogràfica, ja que Monsonís deu haver activat tots els mecanismes possibles per portar endavant la seua idea. El fet de treballar "per amor a l'art" també deu rondar per la ment de Monsonís en el moment en què ha decidit o engegat contractes amb professionals per coordinar el rodatge. Per part de l'equip de producció de la pel·lícula se'ns assegura, això sí, que tant l'equip tècnic com l'artístic, solvents i experimentats, estan compostos quasi íntegrament per professionals valencians. Atenent a la producció autòctona anual de llargs-metratges, tampoc no volem aventurar-nos a considerar aquesta com una notícia rellevant o positiva. En qualsevol cas, aquesta pel·lícula, que beu de les fonts de la comèdia obscura dels germans Cohen, i també de la còmica fatalitat del Berlanga dels anys 50, portarà la

Cap a les darreries dels anys 40, l'artista nord-americà Jackson Pollock va inventar la tècnica de pintura anomenada *dripping*.

la suor, del semen i la saliva, provocant un combinat de destil·lats que es transforma en experiència viva i viscuda.

A partir de tot aquest entramat de relacions entre vida i pintura, mercantilisme i art, líquids i líquescències, el director Vicent Monsonís ha generat un projecte cinematogràfic digne d'atenció, tant pel seu risc com per la seua originalitat. Es tracta de la pel·lícula *Dripping (Per amor a l'art)*, una producció engegada per l'empresa Terra a la vista. El rodatge ha començat ara fa unes setmanes, i per aconseguir el presupost necessari, Monsonís ha tirat mà d'una subvenció de la Generalitat Valenciana i ha venut els drets d'emissió per a televisió a Radiotelevisió Valenciana (RTVV), que també hi participa.

adjudicada per instal·lar-la a Madrid. Mentrestant, ací tot són bufonades en la línia de la Ciutat del Cinema, una ciutat que ni serà del cinema ni serà de ninguna manera, però que en qualsevol cas ens ajudarà a recordar que ni al País Valencià, ni als Països Catalans existeix cap indici seriós d'una indústria cultural de l'audiovisual.

Tot i la participació de RTVV, no és segur que comptem amb una versió en català de la pel·lícula. En vista de la situació, tampoc no resulta gens estrany. El ben cert és que el film tindrà un esperit i una gestació autènticament autòctones, ja que tant el guió com els professionals que hi participaran ens són ben pròxims. Sobre la taula una història ambientada en el món de l'art

A la pel·lícula *Dripping* (per amor a l'art) es barreja la vida amb la pintura. A la foto, Uxua Castello, tècnica de l'equip de decoració, amb l'actor Pep Munné.

marca inconfusible d'aquest territori que alguns s'han entestat a anomenar "terra d'artistes".

Dripping (Per amor a l'art) promet ser una reflexió àcida i crítica sobre el món de l'art, al temps que una comèdia divertida que amaga al seu interior una veritable tragèdia: la crua realitat viscuda per l'artista incomprès que desenvolupa el seu treball al marge dels mercats de l'art per salvaguardar la seua independència. Les dificultats per poder treballar en un entorn complicat, un entorn abrupte que barra el pas als autors originals i als personatges creatius, ja són conegudes per Monsonís, el qual ha convertit en autèntica metàfora de la realitat el seu projecte de pel·lícula. Ara l'autor només intenta dur endavant el film, per amor a l'art, però sense perdre ni un pèl d'ironia i sarcasme en els seus progressius avenços.

De moment, Monsonís ens ofereix un butlletí anomenat *DrippingNews*, un full promocional ben divertit en els titulars del qual podem llegir frases tan enginyoses com: "dripping, una alternativa per al temps lliure", "V. Monsonís, el gran guru del dripping" o "Una nova recepta: arròs al dripping". També ací se'ns informa que el rodatge s'està realitzant completament a la ciutat de València, amb escenaris localitzats als

magatzems El Siglo, la Ciutat de les Arts i les Ciències, i a l'IVAM. Des de la revista se'ns anima fins i tot a participar activament en la composició d'un quadre via Internet, tot component un immens llenç que serviria d'atrezzo en algunes de les escenes de la pel·lícula.

No ens atrevim a comparar el *dripping* amb el *pensat i fet* tan particular dels valencians. El fet és que la paraula *dripping* té el seu ascendent a la història de l'art modern, precisament a les darreries dels anys 40, en el moment que l'artista nord-americà Jackson Pollock va optar per deixar el llenç horitzontal a terra, vessant a l'atzar la pintura, de manera que el resultat plàstic d'aquelles composicions obeïa tant a la voluntat de l'artista com a la improvisació del moment. Aquella proposta va revolucionar els ambients artístics del Nova York de les darreries dels quaranta i dels anys cinquanta. Pollock es va convertir en poc temps en un dels artistes més prestigiosos d'arreu del món. La seua tècnica del goteig (*dripping* en anglès) va entusiasmar crítics i adeptes a l'art, persuadint tothom del poder de la improvisació, i deixant que foren les cal·ligrafies més o menys intencionades les protagonistes dels treballs gràfics.

A partir d'aquesta proposta de pintura no figurativa, entesa com una escriptu-

ra incontrolada, Jackson Pollock es considera immers en el quadre. El contacte entre l'artista i l'obra esdevé directe. L'art deixa de ser un producte reflexiu i es converteix en projecció pura de tot allò accidental. El pintor passa a convertir-se en director de l'obra, que adquireix vida pròpia. El grafisme, les taques i els efectes cromàtics esdevenen així la narració del quadre, una narració abstracta i informal. El gest reflecteix l'acció física de l'artista. És el naixement de la pintura d'acció (*action painting*), la pura projecció de l'actitud de l'artista sobre el quadre. És l'actitud romàntica expressada en la representació de l'acció.

Anant més lluny en els paral·lelismes entre Pollock i Monsonís, podem constatar les referències constants de l'artista nord-americà a les pintures d'arena dels indis navajos, dels aborígens, als quals admirava essencialment pel caire simbòlic, primitiu i irracional de les seues obres. En certa manera, Monsonís també podria beure dels aborígens valencians, propensos a les arts efímeres dels monuments fallers i als castells de focs artificials. Tot plegat, una filosofia romàntica basada en l'acció sense excessius esforços de reflexió.

Jackson Pollock era el menor dels cinc fills d'una família d'agricultors de l'oest americà. La disparitat de caràcters dels seus pares podria explicar el desequilibri emocional que va presidir la vida de l'artista. L'interès per les teories de Jung, per la psicoanàlisi i les filosofies orientals van parelles al seu caràcter insociable i introvertit, ben amanit d'una afecció a l'alcohol constant i continuada. Les estranyes circumstàncies de la seua mort, esdevinguda el 1956 arran d'un accident de cotxe que més semblava un suïcidi, no van fer sinó augmentar la seua ja guanyada fama de rebel i incontrolat.

Amb tota aquesta amanida d'històries artístiques, lluites humanes, i referències al paisatge, podem esperar del primer llarg-metratge de Vicent Monsonís un producte saborós i intens, en la línia dels pocs, però consistents, directors de cinema que ha generat el País Valencià.

Ricard Huerta